

Сергій ГУБАРЕВ

здобувача освітньо-професійної програми
«Публічне управління та адміністрування», ЗУНУ
Науковий керівник: д.е.н., професор,
професор кафедри фінансів ім. С.І. Юрія, ЗУНУ
Володимир ГОРИН

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ, ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ З ІНСТИТУТАМИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ

«Термін «публічна влада» пов'язується із діяльністю уряду та органів управління на національному, регіональному та місцевому рівнях, а також стосується дій фізичних та юридичних осіб при виконанні ними публічних функцій» [1].

Публічна діяльність в Україні – це система взаємодії державних органів, органів місцевого самоврядування громадських інституцій і громадян, яка спрямована на забезпечення загальних інтересів суспільства та держави. Даною проблемою займалися такі дослідники як В. Статівка, зокрема виокремила аспект комунікативної взаємодії підкресливши важливість цього елементу [1, с. 563–574]. Взаємодією органів публічної влади з громадськими інституціями стало об'єктом вивчення О. Климчука, А. Москаленка [2, с. 193–205]. Чималий внесок у наукову площину дослідження вніс Є. Радіонов [3] піднісши питання трансформаційних тенденцій цього процесу. О. Чепік-Трегубенко «Взаємодія органів державної влади та інститутів громадянського суспільства у забезпеченні прав внутрішньо переміщених осіб» [4].

«Принцип демократизму передбачає право і реальну можливість громадян та широких верств населення впливати на процес прийняття та вміст державно - владних рішень. У сучасній літературі з теорії держави і права, існує «розширене» розуміння демократії, де демократія розглядається як оптимальна форма управління державою» [6].

«Принцип республіканізму, закріплений у частині 1 статті 5

Конституції України, визначає, що всі найвищі органи державної влади формуються безпосередньо народом або через загальнонаціональні представницькі органи» [7].

Основними елементами цієї системи є публічна влада, яка представлена органами державної влади та місцевого самоврядування, а також різні форми участі громадян у процесі ухвалення рішень.

Принципи публічної влади, несучи в собі основні норми та ідеї, що лежать в основі організації та функціонування владних структур, завжди є об'єктом постійної уваги та дискусій у зв'язку із змінами у суспільстві та середовищі, в якому вони діють.

Однією з головних причин неефективності багатьох починань владних структур є апатія населення і криза довіри. Шляхом для її подолання є здійснення підтримки громадських ініціатив на місцевому рівні. Варто зазначити, важлива роль в процесі формування відносин між владою та громадянським суспільством належить органам державного управління та місцевого самоврядування.

Актуальність даної проблеми є те, що дослідники не вивчали її на регіональному рівні, де стратегічні управлінські рішення переходять в площину соціального буття і вирішуються на місцях.

Науковці, що займаються вивченням даної проблематики, зазначають, що проблеми громадян вирішуються на муніципальному рівні (комунальні послуги, освітні, медичні послуги, екологія і відпочинок), тому саме на рівні місцевого самоврядування має бути запроваджено найбільше механізмів громадської участі.

Сьогодення ілюструє проблему нормативної бази, яка передбачала б процедури щодо проведення колективних форм взаємодії органів влади з громадськістю на більш достатньому рівні врегулювання.

Відтак, існуюча в Україні система місцевої влади та органу місцевого самоврядування неспроможні забезпечити ефективний діалог з громадянським суспільством, що викликає відчуження

населення від влади, органів місцевого самоврядування та політичних реформ, запроваджених ними. Очевидно, як відмічає М. Рикун, Україна потребує такої системи зв'язків з громадськістю, яка є професійною, ефективною, покликану слугувати інтересам громадян [5].

Виділяють ряд проблем, що перешкоджають налагодженню взаємовідносин влади і громадських інституцій:

- недосконалість системи врахування особистих інтересів громадськості;
- слабе залучення організацій громадянського суспільства щодо наявних процедур та механізмів залучення до прийняття рішень;
- невиконання в повній мірі органами державної влади та місцевого самоврядування вимог законів та підзаконних актів щодо процедур взаємодії;
- нерозвиненість місцевих громад, що зумовлена не консолідованістю громадян на рівні «село - район - місто».
- відстороненість територіальних (місцевих) громад від економічних, політичних та інформаційних ресурсів;
- відсутність партнерства між органами влади та громадськими організаціями щодо надання соціальних послуг населенню за бюджетні кошти (соціальне замовлення), а також нерозвиненість прозорих механізмів державного фінансування діяльності організацій громадянського суспільства.

Вирішення зазначених проблем лежить у площині удосконалення форм та механізмів партнерства між публічною владою та інститутами громадянського суспільства. Сучасні європейські тенденції свідчать, що вдосконалення системи взаємодії цих двох інституцій лягають в основу побудови дієвого демократичного суспільства. Основа якого є публічна влада на рівних умовах з громадськими інституціями та державними органами влади. Взаємоузгоджена робота приводить до розвитку місцевого самоврядування та суспільства загалом. Інтереси громадян та громади мають виступати першочерговими завданнями в діяльності органів виконавчої влади, органів

місцевого самоврядування, інститутами громадянського суспільства в Україні.

Список використаних джерел

1. Статівка Н.В. Наукові аспекти комунікативної взаємодії органів державної влади та громадянського суспільств. *Наукові перспективи*. № 7(49) 2024. С. 563–574.
2. Білюк А.В. Управлінські засади формування професійної культури державних службовців. *Актуальні проблеми у сфері публічного управління*. Вип. 33. 2023. С. 563–574.
3. Радіонов Є. О. Соціальна взаємодія влади і суспільства в умовах трансформації URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/798f8dc3-4111-4800-9ae7-f79dc1c7acc2/content> (дата звернення: 18.11.2024).
4. Дрьомов С. В. Інститут громадянства як регулятор впливу на стан забезпечення національної безпеки України: аналітична доповідь. Київ: НІСД, 2017. 90 с.
5. Рикун М. Зв'язки із громадськістю в органах місцевого самоврядування в Україні / М. Рикун. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття України СНД» // Збірник наукових праць. - Переяслав-Хмельницький, 2013. – 216 с.
6. Декларація про Державний суверенітет України від 16.07.1990 No 55-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55-12#Text>
8. Тополевський Р.Б., Федіна Н. В. Теорія держави і права: навчальний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2020р. 268 с.
7. «Принцип республіканізму, закріплений у частині 1 статті 5 Конституції України, визначає, що всі найвищі органи державної влади формуються безпосередньо народом або через загальнонаціональні представницькі органи».